Załącznik do Zarządzenia Nr 0050/11/16
Prezydenta Miasta Tychy
z dnia 12 stycznia 2016 r.

PROGRAM PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA DLA MIASTA TYCHY NA ROK 2016

Miasto Tychy jako gmina i miasto na prawach powiatu odpowiedzialne jest zgodnie z obowiązującymi ustawami za zadania w zakresie ochrony i promocji zdrowia.
Obowiązujące przepisy to:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015r. poz. 1445 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 11 września 2015 o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1916);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 sierpnia 2008 r. w sprawie przekazywania informacji o programach zdrowotnych oraz wzoru dokumentu zawierającego te informacje (Dz. U. z 2008 r. Nr 163, poz.1024);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2009 r. w sprawie priorytetów zdrowotnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 137, poz.1126).

Na podstawie sytuacji zdrowotnej mieszkańców oraz zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia Miasto od wielu lat kontynuuje działania na rzecz poprawy zdrowia swoich mieszkańców poprzez organizację programów, akcji oraz działań prozdrowotnych. Główne założenia programu to profilaktyka onkologiczna, kardiologiczna, diagnostyka (wczesne wykrywanie chorób) i rehabilitacja dzieci z wadami postawy oraz rozpowszechnianie działań promujących zdrowie poprzez prowadzenie edukacji zdrowotnej. Działaniami obejmuje się jak najszerszą grupę odbiorców w różnych przedziałach wiekowych.

Na podstawie najświeższych danych, opublikowanych przez Ministerstwo Zdrowia wynika, iż zachorowalność w województwie śląskim w okresie 2015-2029 w zakresie kardiologii wzrośnie z poziomu 48 tysięcy do poziomu 53,2 tysiące. Choroby serca są pierwszą pod względem częstości przyczyną zgonów mieszkańców naszego województwa. Dotyczą najczęściej ludzi w wieku starszym dlatego biorąc pod uwagę proces starzenia się ludności należy spodziewać się wzrostu zachorowań chorób układu krążenia w najbliższym czasie. Podobnie kształtuje się sytuacja dotycząca zgonów z powodu chorób onkologicznych. Z danych jasno wynika, iż jest to druga przyczyna zgonów mieszkańców

naszego województwa. Współczynnik rzeczywisty zgonów z powodu nowotworów mieszkańców woj. śląskiego w latach 2011-2013 był wyższy od ogólnopolskiego o 7,6 % i wynosił 261,7 na 100 tysięcy ludności. Najczęściej występujące nowotwory złośliwe, z powodu których występują zgony w naszym województwie to nowotwory płuc (22,5%), rak piersi (14,4%), nowotwory dolnego odcinka układu pokarmowego (12,1%) oraz nowotwory gruczołu krokowego (7,6%).*

Reasumując można podkreślić, że założenia programu stanowią odpowiedź na potrzeby zdrowotne mieszkańców, która kształtuje się podobnie jak w całym województwie śląskim. Na podstawie danych za 2013r. według Krajowego Rejestru Nowotworów wynika, że w Tychach najwięcej odnotowano zachorowań na nowotwory płuc i oskrzeli tj. wśród 69 osób oraz 60 zgonów z tego powodu. Na drugim miejscu znalazł się rak piersi u kobiet 57 zachorowań i 23 zgony oraz rak gruczołu krokowego u mężczyzn: 46 zachorowań i 19 zgonów. Kolejnym nowotworem, który pod względem częstotliwości jest najczęstszy to rak jelita grubego łącznie u mężczyzn i kobiet zanotowano 40 przypadków zachorowań oraz 22 zgony.

Planowane jest również podjecie działań o udowodnionej skuteczności w zakresie profilaktyki grypy. Grypa jak i powikłania pogrypowe stanowią istotny problem zdrowotny głównie osób starszych powodujący niejednokrotnie zwiększoną hospitalizację. Niosą ze sobą również wysokie ryzyko zgonu. Szczepienia przeciwko grypie są rekomendowane przez Światową Organizacje Zdrowia jako zapobieganie występowaniu choroby co ma istotne znaczenie wśród osób narażonych na ryzyko wystąpienia grypy.

I. Programy profilaktyki onkologicznej – szczepienia, programy edukacyjne, badania przesiewowe:

1) Program zapobiegania czynnikom ryzyka raka szyjki macicy – szczepienia przeciw HPV dla dziewcząt z rocznika 2004;
2) Program profilaktyki raka szyjki macicy – program edukacyjny dla dziewcząt z III klas gimnazjalnych;
3) Program profilaktyki raka jelita grubego dla młodzieży – program edukacyjny przeznaczony dla szkół ponadgimnazjalnych;
4) Program profilaktyki raka jelita grubego dla dorosłych – przeznaczony dla osób powyżej 35 r.ż, ukierunkowany na przesiewowe badania oraz konsultacje lekarskie wraz prowadzeniem edukacji ukierunkowanej;
5) Program profilaktyki raka piersi – badania sonomammograficzne wraz z prowadzeniem gabinetu samobadania piersi – program dla kobiet powyżej 20 r.ż;
6) Program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka gruczołu krokowego – przeznaczony dla mężczyzn powyżej 40 r.ż., ukierunkowany na przesiewowe

badania oraz specjalistyczne konsultacje lekarskie wraz prowadzeniem edukacji ukierunkowanej;

II. Programy w zakresie profilaktyki i edukacji zdrowotnej dla dzieci i młodzieży:

1) Program profilaktyki wad postawy „Trzymaj się prosto" – skierowany do uczniów pierwszych klas szkół podstawowych – kompleksowa diagnostyka wad postawy oraz rehabilitacja zdiagnozowanych dzieci;
2) Program edukacyjny „Pierwsza Pomoc" – program przeznaczony dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych;
3) Program profilaktyki stomatologicznej „Zdrowe zęby" – przeznaczony dla uczniów I klas gimnazjalnych, obejmujący interwencję lekarską, pielęgniarską oraz edukację.

III. Programy w zakresie profilaktyki chorób cywilizacyjnych:

1) Program „Październik miesiącem dla zdrowia" – program o charakterze akcyjnym; ogólnodostępne badania profilaktyczne.
2) Program profilaktycznych szczepień przeciwko grypie dla osób powyżej 65 r.ż. w Mieście Tychy (program zostanie uruchomiony po uzyskaniu opinii AOTMiT oraz posiadania wystarczających środków finansowych potrzebnych do jego realizacji).

IV. Promowanie działań prozdrowotnych i zdrowego stylu życia:

1) Dzień Zdrowia – miejska impreza plenerowa, ogólnodostępna, której celem jest podjęcie działań skierowanych do całego społeczeństwa, a w tym promowanie zdrowego stylu życia oraz profilaktyka schorzeń;
2) Działania promujące w mieście m.in.

- „Światowy Dzień Bez Papierosa"
- „Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu"
- „ Światowy Dzień AIDS"
- Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

3) Współpraca pozafinansowa z organizacjami, podmiotami, instytucjami działającymi w obszarze ochrony i promocji zdrowia celem poprawy stanu zdrowotnego mieszkańców miasta.

W budżecie miasta na realizację programów polityki zdrowotnej przeznaczono w roku 2016 kwotę 480 000 zł.

Program profilaktyki i promocji zdrowia dla Miasta Tychy przeznaczony jest wyłącznie dla jego mieszkańców. Programy edukacyjne nie zawierające elementów badań, usług lekarskich czy rehabilitacyjnych mogą być prowadzone na rzecz wszystkich dzieci i młodzieży, uczęszczających do tyskich szkół.

*źródło Na podstawie Map potrzeb zdrowotnych w zakresie onkologii i kardiologii dla województwa śląskiego